

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/135/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114218408
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2114218408.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo sudcov – predsedu: JUDr. Peter Duman a členov: JUDr. Gabriela Brišková a Mgr. Matúš Staríček, v sporovej veci žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, D., 2. B. B., nar. XX.XX.XXXX, E. F. X, G., 3. H. B., nar. XX.XX.XXXX, I. J. XXX, K. L. B., 4. C. M. A. A., I. B., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX, 5. J. B., nar. XX.XX.XXXX, E. F. XX, G., všetci zast.: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, proti žalovanému: TECHSTAV, spol. s r.o., Mikovíniho 7441/8/B, Trnava, IČO: 34 133 771, zast.: Mgr. Miroslav Tokarčík, advokát, Študentská 17, Trnava, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 27.07.2022, č. k. 5C/783/2015-831, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok sa potvrdzuje v časti výroku I o určenie, že do dedičstva po poručiťelke H. B., I. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX patria ku dňu jej smrti nehnuteľnosti v k.ú. G., obec G., okres Trnava, v súčasnosti vedené na LV č. XXXX, pôvodne patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov – poručiťelky a A. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, vymedzené na základe geometrického plánu na vymedzenie rozsahu duplicitného vlastníctva č. 19/2014 zo dňa 01.04.2014, ktorý vyhotovil C. M. N., autorizačne overil C. A. I., úradne overil katastrálny odbor Okresného úradu Trnava dňa 04.07.2014 pod č. 778/2014 nasledovne:

- pozemok parc. č. 6513/9 o výmere 158 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/10 o výmere 139 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/27 o výmere 56 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/28 o výmere 230 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/34 o výmere 10511 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. C-KN (novovytvorená parcela),
- pozemok parc. č. 6513/35 o výmere 326 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, parcela reg. C-KN (novovytvorená parcela), s tým, že geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku, a vo zvyšnej časti výroku I o určenie, že tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi A. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, ku dňu jeho smrti, pôvodne patriace do bezpodielového spoluvlastníctva poručiťelov, sa mení tak, že sa žaloba v tejto časti zamieta.

II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom súd prvej inštancie po doplnení petitu žaloby rozhodol takto:

„I. Súd určuje, že do dedičstva po poručiteľoch A. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a H. B., I. D., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, patria ku dňu ich smrti nehnuteľnosti v k.ú. G., obec G., okres Trnava, v súčasnosti vedené na LV č. XXXX, pôvodne patriace do bezpodielového spoluvlastníctva poručiteľov, vymedzené na základe Geometrického plánu na vymedzenie rozsahu duplicitného vlastníctva č. 19/2014 zo dňa 01.04.2014, ktorý vyhotovil C. M. N., autorizačne overil C. A. I., úradne overil katastrálny odbor Okresného úradu Trnava dňa 04.07.2014 pod č. 778/2014 nasledovne:

- pozemok parc. č. 6513/9 o výmere 158 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/10 o výmere 139 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/27 o výmere 56 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/28 o výmere 230 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. C-KN (pôvodná parcela z LV č. XXXX),
- pozemok parc. č. 6513/34 o výmere 10511 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. C-KN (novovytvorená parcela),
- pozemok parc. č. 6513/35 o výmere 326 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parcela reg. C-KN (novovytvorená parcela).

II. Žalobcovia 1 až 5 majú voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.“

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil skutkový stav takto:

3. Identifikáciou Okresného úradu Trnava z 05.05.2022 a potvrdením Okresného úradu Trnava, katastrálny odbor zo 04.05.2022 bolo preukázané, že časť parc. č. 1175 je duplicitne evidovaná na LV č. XXXX E. XXXX. Údaje geometrického plánu č. 19/2014 C. A. I., úradne overenom pod č. GI 778/2004, v časti doterajší stav sú totožné s aktuálnymi údajmi katastra a zmysle tohto geometrického plánu je duplicitná časť parc. č. 1175 o výmere 11420 m², čo v časti nový stav predstavujú parcely registra C č. 6513/9, 6513/10, 6513/27, 6513/28, 6513/34 a 6513/35, t. j. parcely – nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom určovacej žaloby. Uznesením Čd 2869/60 zo 17.10.1960 ľudový súd povolil zápis vo vložke č. XXX pre kat. úz. G. a na základe rozhodnutia Odboru pôdohospodárstva rady ONV v Trnave zn. Pôd/8-9576/1960 došlo k zápisu Československého štátu ako vlastníka parc. č. 1127 a 1175. Podľa vládneho nariadenia č. 81/1958 Zd, boli predmetné nehnuteľnosti v správe Štátneho majetku n.p. Špačince (body 14 a 15 napadnutého rozsudku). Následne bola prevádzaná iba správa, resp. právo hospodárenia k parc. č. 1175 (resp. k jej časti, ktorej súčasťou boli aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tejto žaloby), a to na základe hospodárskej zmluvy z 22.10.1969 zo správy Semenárskeho štátneho majetku, n.p. Trnava na Pozemné stavby n.p. Trnava a následne hospodárskou zmluvou č. 13-01/91-HK/Sá z 19.12.1991 na Trnavské pozemné stavby, š.p. (body 17 a 18 napadnutého rozsudku). Právny predchodca žalovaného, spoločnosť STAVMET spol. s r.o. uzatvorila kúpnu zmluvu so štátom – Trnavskými pozemnými stavbami, š.p. dňa 07.05.1993. Následne správca konkurznej podstaty tejto spoločnosti (STAVMET spol. s r.o.) uzatvoril 22.02.2022 kúpnu zmluvu so spoločnosťou P.P.Z. Consulting, a.s., a tá následne 10.05.2002 uzatvorila kúpnu zmluvu so žalovaným (body 19 až 21 napadnutého rozsudku). Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 28.04.1972, č. k. 13C/253/72-17, súd určil, že nehnuteľnosti zapísané vo vložke č. XXX katastrálne územie G., parc. č. 1127 a parc. č. 1175 patria do BSM A. B. a manželky H. B., I. D.. Predmetné konanie na Okresnom súde Trnava bolo vedené proti Československému štátu, pričom predmetné rozhodnutie nebolo zrušené, dokonca voči nemu nebolo zo strany žalovaných podané ani odvolanie a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 12.07.1972. V súvislosti s predmetným rozsudkom súd prvej inštancie odkázal na právny názor odvolacieho súdu (v zrušujúcom uznesení Krajského súdu Trnava z 28.04.2021, č. k. 10Co/202/2019-739), podľa ktorého k argumentácii žalovaného, ktorý spochybňoval skutočnosť uvádzané v právoplatnom rozsudku 13C/253/72 z 28.04.1972 tým, že namietal, že predmetný rozsudok neobsahoval výmeru, v danej rozhodnej dobe nebolo možné nadobudnúť vlastnícke právo k ornej pôde, resp., že účastníkom konania bol Štátny majetok Špačince, ktorý už v tom čase predmetné nehnuteľnosti nespravoval, nie je možné prihliadať a rozsudok z 28.04.1972 v tomto konaní nemožno preskúmať. V pôvodnom konaní mal žalovaný možnosť podať riadny, resp. mimoriadny opravný prostriedok a len v pôvodnom konaní bolo možné prvoinštančný rozsudok preskúmať v zmysle argumentácie žalovaného. Pokiaľ rozsudok nadobudol právoplatnosť, je z neho potrebné vychádzať.

4. Súd prvej inštancie právne posúdil zistený skutkový stav podľa § 133, § 135 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom do 31.03.1983, § 39 OZ, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2, § 134 ods. 1, 3 a 4 OZ v znení účinnom od 01.01.1992, § 7 ods. 2 vládneho nariadenia č. 81/1958 Zb. o správe národného majetku, § 64 ods. 1 a 2 Hospodárskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.1982, § 64 ods. 1 až 3 Hospodárskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.1991, § 761 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.12.1993, § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“), takto:

5. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorého právnym názorom je viazaný. Konštatoval, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, ktorý rozhodol vo veľkom senáte dňa 27.04.2021, sp. zn. 1VOBdo/2/2020 a ktorý vyslovil, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnuťelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Odvolací súd uviedol, že s ohľadom na uvedený právny názor veľkého senátu bude preto potrebné dôsledne skúmať, či žalovaný (jeho právni predchodcovia) mohol (mohli) nadobudnúť vlastnícke právo (a nadobudol/nadobudli) k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom žaloby. Zákon (§ 134 OZ) presne vymedzuje, v ktorých prípadoch môže oprávnený držiteľ nadobudnúť vlastnícke právo. Jasne stanovuje, že vlastnícke právo vydržaním môže nadobudnúť iba oprávnený držiteľ, a takýmto držiteľom musí byť po celú zákonom stanovenú dobu, t. j. v prípade nehnuteľností 10 rokov. Dobrá viera zaniká okamihom, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec po práve patrí, alebo že je subjektom práva, ktorého obsah vykonáva. Súd prvej inštancie mal preukázané, že v spore o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam vedeným medzi právnymi predchodcami žalobcov a Československým štátom, boli v plnom rozsahu úspešní právni predchodcovia žalobcov (manželia A. a H. B.). To znamená, že právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Trnava z 28.04.1972, č. k. 13C/253/72-17 štát mal vedomosť, že nie je vlastníkom predmetných nehnuteľností a teda vzhľadom na existenciu predmetného rozsudku, Československý štát nemohol byť ani oprávneným držiteľom, t. j. po 28.04.1972 nemohol byť dobromyseľný v tom, že mu predmetné nehnuteľnosti patria. Preto kúpna zmluva zo 07.05.1993, ktorou boli nehnuteľnosti prevedené z Trnavských pozemných stavieb, š.p. na STAVMET spol. s r.o., je absolútne neplatná zmluva. STAVMET spol. s r.o. nadobudla predmetné nehnuteľnosti od nevlastníka a nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má. S odkazom na rozhodnutie veľkého senátu súd prvej inštancie ďalej skúmal, či došlo k vydržaniu vlastníckeho práva zo strany tejto spoločnosti, resp. ďalších spoločností, na ktoré boli nehnuteľnosti prevedené. Súd prvej inštancie konštatoval, že vlastníkom predmetných nehnuteľností bol stále Československý štát, keďže na základe hospodárskych zmlúv z roku 1969 a 1991 dochádzalo iba k prechodu správy, resp. práva hospodárenia s predmetnými nehnuteľnosťami. Kúpna zmluva so STAVMET spol. s r.o. bola uzatvorená 07.05.1993, pričom vklad bol povolený 10.06.1993. Súd prvej inštancie nemal preukázané, že by STAVMET spol. s r.o. v čase povolenia vkladu nebola dobromyseľná v tom, že jej vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam patrí. Podľa súdu prvej inštancie však dobrá viera STAVMET spol. s r.o. zanikla okamihom, keď sa táto spoločnosť dozvedela o obsahu žaloby vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94, keďže v predmetnom konaní vystupovala STAVMET spol. s r.o. ako žalovaný 5 a právni predchodcovia žalobcov sa práve z titulu ich vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam domáhali aj voči STAVMET spol. s r.o. zriadenia vecného bremena nájmu okrem iného k pozemkom, ktoré boli kúpnu zmluvou zo 07.05.1993 prevedené na STAVMET spol. s r.o., teda k pozemkom, ktoré sú predmetom tejto žaloby. Právni predchodcovia žalobcov pritom svoje vlastnícke právo odvodzovali od právoplatného rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 13C/253/72. Predmetné konanie ako aj rozsudok, na ktorý právni predchodcovia žalobcov odkazovali, boli skutočnosťami, ktoré objektívne museli u STAVMET spol. s r.o. vyvolať pochybnosť o tom, že jej nehnuteľnosti po práve patria, keďže tu boli osoby (právni predchodcovia žalobcov), ktoré o sebe tvrdili, že sú vlastníkami predmetných nehnuteľností a tieto osoby svoje vlastnícke právo preukazovali právoplatným rozhodnutím súdu. Súd prvej inštancie nemal preukázané, kedy bola predmetná žaloba

doručená spoločnosti STAVMET spol. s r.o., avšak mal preukázané, že minimálne 18.11.1994, keď sa konalo pojednávanie v predmetnej veci, STAVMET spol. s r.o. mala vedomosť o obsahu žaloby, ako aj o existencii predmetného rozsudku Okresného súdu Trnava, keďže na tomto pojednávaní súd oboznamoval obsah spisu 13C/253/72 a STAVMET spol. s r.o. bola na tomto pojednávaní prítomná. Keďže dobrá viera STAVMET spol. s r.o. trvala od 10.06.1993 maximálne do 18.11.1994, táto spoločnosť nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním. Keďže STAVMET spol. s r.o. prestala byť dobromyseľná v tom, že jej vec patrí, plynutie takto prerušenej vydržacej doby sa neobnovuje ani pri novom vzniku oprávnenej držby tej istej veci; v takom prípade začína plynúť nová vydržacia doba (uznesenie NS SR, sp. zn. 2Cdo 186/2008). Následne vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam bolo prevedené na P.P.Z. Consulting, a.s. na základe kúpnej zmluvy z 22.02.2002 uzatvorenej so správcom konkurznej podstaty úpadcu, spoločnosti STAVMET spol. s r.o., na ktorú bol uznesením Krajského súdu v Bratislave z 11.05.2000, č. k. 4 K 436/99-54 vyhlásený konkurz. Vklad do katastra bol povolený 25.03.2002. Podľa súdu prvej inštancie bolo nepochybné, že úpadca mal vedomosť o spornom práve k nehnuteľnostiam, vedel, že voči nemu bolo vedené konanie na Okresnom súde Trnava sp. zn. 12C/182/94 a mal k dispozícii právoplatný rozsudok Okresného súdu Trnava z 28.04.1972, č. k. 13C/253/72-17. Správca konkurznej podstaty na pojednávaní uviedol, že komunikoval s konateľmi úpadcu, s pánom A. O.. V konkurznom konaní boli preto známe okolnosti spochybňujúce zaradenie predmetných nehnuteľností do súpisu a nemôže byť na ťarchu žalobcov, či si úpadca splnil svoje povinnosti v konkurznom konaní podľa ZKV, a to najmä povinnosti uvedené v § 17 tohto zákona, podľa ktorého je úpadca povinný predložiť všetky potrebné doklady, podať potrebné vysvetlenia, zostaviť a odovzdať zoznam svojich aktív a pasív. Keďže napriek tomu, že úpadcovi bola známa taká závažná skutočnosť, že tu sú osoby, ktoré o sebe tvrdia, že sú vlastníkami predmetných nehnuteľností a na základe existencie právoplatného rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/253/72-17), tu boli prítomné odôvodnené pochybnosti, že vec patrí do podstaty. Zároveň keďže súd neuložil týmto osobám, aby podali vylučovaciu žalobu podľa § 19 ods. 2 ZKV a nepoučil ich o tom, že vec bola zapísaná do súpisu a o právnych následkoch nepodania žaloby, nemohla nastať fikcia podľa § 19 ods. 2 cit. zákona. Keďže nebol dodržaný postup podľa § 19 zákona o konkurze a vyrovnaní, je kúpna zmluva uzatvorená 22.02.2002, ktorou správca speňažil majetok vo vlastníctve osoby odlišnej od úpadcu, absolútne neplatná pre rozpor so zákonom (podľa § 39 OZ). Zároveň v konaní nebolo preukázané, že by P.P.Z. Consulting, a.s. nenadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v dobrej viere, že jej vlastnícke právo patrí, dokonca aj žalobcovia uvádzali, že jediný, kto môže byť teoreticky dobromyseľný, je práve táto spoločnosť. P.P.Z. Consulting, a.s. previedla následne vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na žalovaného na základe kúpnej zmluvy z 10.05.2002, ktorej vklad do katastra bol povolený 06.06.2002. Táto zmluva je opätovne absolútne neplatná, keďže žalovaný nadobudol vlastnícke právo od nevlastníka. Čo sa týka dobromyseľnosti samotného žalovaného, vklad vlastníckeho práva v jeho prospech bol vykonaný 06.06.2002. Žalobcovia argumentovali tým, že žalovaný nemohol byť dobromyseľný, keďže jeho konateľom bol a opakovane je p. A. O.. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný bol dobromyseľný v čase nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, keďže v tomto čase, ako to vyplýva z úplného výpisu z obchodného registra žalovaného, bol jediným spoločníkom a konateľom p. M. P., ktorý v mene žalovaného aj podpisoval kúpnu zmluvu. V konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, že M. P. mal vedomosť o tom, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam je sporné. Podľa výpisu z obchodného registra je konateľom žalovaného od 11.11.2003 aj p. A. O., ktorý sa zároveň stal aj spoločníkom žalovaného. Ako spoločník bol do obchodného registra zapísaný 19.10.2004 a minimálne od tohto obdobia do roku 2016 bol jediným spoločníkom žalovaného. Keďže p. A. O. bol zároveň aj konateľom a spoločníkom STAVMET spol. s r.o., pričom bol konateľom a spoločníkom tejto spoločnosti aj v čase prevodu predmetných nehnuteľností na túto spoločnosť, ako aj v čase keď sa viedlo proti tejto spoločnosti konanie na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94, musel mať vedomosť o tom, že právni predchodcovia žalobcov sa žalobou voči tejto spoločnosti domáhali zriadenia vecného bremena k predmetným pozemkom a musel mať vedomosť aj o existencii rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13C/253/72-17. Tieto skutočnosti, s ktorými sa ako konateľ STAVMET spol. s r.o. oboznámil už v roku 1994, museli v ňom vyvolať pochybnosť o tom, že predmetné nehnuteľnosti po práve patria STAVMET spol. s r.o. a okamihom keď sa stal konateľom žalovaného, aj žalovaný musel mať pochybnosť o tom, že mu predmetné nehnuteľnosti právom patria. Minimálne okamihom, keď sa p. A. O. stal konateľom žalovaného, zanikla dobrá viera žalovaného. Ak sa aj do oprávnenej držby žalovaného započíta oprávnená držba spoločnosti P.P.Z. Consulting, s.r.o., táto by trvala iba od 25.03.2002 do 11.11.2003, čo nestačí na vydržanie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. V súvislosti so zánikom dobrej viery žalovaného súd prvej inštancie odkázal aj na to, že p. A. O. bol od roku 2004 do roku 2016 dokonca jediným spoločníkom žalovaného, a teda je nepochybné,

že žalovaný musel mať vedomosť o tom, že vlastní tie isté nehnuteľnosti ako predtým STAVMET spol. s r.o. a že vlastnícke právo žalovaného bolo spochybnené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 13C/253/72-17. Aj p. O. vo výpovedi sám uviedol, že po nejakom čase, ako kúpil pozemky, za ním prišiel p. B., ktorý mal pocit, že mu pozemky patria. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný nenadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam a vlastnícke právo svedčí na základe rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13C/253/72-17 právnym predchodcom žalobcov, a preto súd žalobe žalobcov vyhovel. Čo sa týka námietky žalovaného, že chýba naliehavý právny záujem na určení, súd prvej inštancie konštatoval, že s touto námietkou sa vysporiadal už odvolací súd. Keďže ide o duplicitný zápis vlastníckeho práva, odkázal na rozhodnutie uverejnené ako ZSP 3/2009. Súd prvej inštancie tiež dospel k záveru, že v danom prípade nejde o prekážku rozsúdenej veci, keďže predmet konania vyplýva z úplne odlišných skutkových tvrdení, ako boli skutkové tvrdenia právnych predchodcov žalobcov v konaní vedenom pred Okresným súdom Trnava sp. zn. 13C/253/72. Čo sa týka námietky, že chýba jasné určenie vymedzenia okruhu žalobcov ako dedičov po poručiťoch, súd prvej inštancie konštatoval, že okruh žalobcov ako dedičov po A. B. a jeho manželke H. B. bol vymedzený v žalobe jasne. V súvislosti s tvrdením žalovaného o nesprávnosti petitu súd prvej inštancie odkázal na závery odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, že pokiaľ sporné nehnuteľnosti patrili do BSM, je nevyhnutné, aby petit žaloby znel tak, že vec patrí do dedičstva v rozsahu BSM (resp. v režime BSM), a to z dôvodu, aby bolo súdu prejednávajúcemu dedičstvo zrejmé, že v dodatočnom konaní o dedičstve bude treba najskôr vyporiadať BSM (len ohľadom novoobjaveného majetku), a až následne sa to, čo z novoobjaveného majetku neprípadovalo pozostalému manželovi, „prededí“. V danom prípade žalobcovia doplnili žalobu tak, že ide o nehnuteľnosti patriace do BSM, pričom to, že naozaj predmetné nehnuteľnosti boli v BSM A. B. a H. B., mal súd prvej inštancie preukázané rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 13C/253/72-17. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že procesne plne úspešným žalobcom priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Včasným odvolaním sa žalovaný domáhal zmeny napadnutého rozsudku tak, že odvolací súd žalobu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Žalovaný považuje napadnutý rozsudok za nesprávny, arbitrárny a jeho odôvodnenie za nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie napriek zrušeniu prvého rozsudku, opäť len formálne vec prejednal, neodstránil vady pôvodného konania a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Využil uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021, sp. zn. 1VOBdo/2/2020, na ktorom de facto postavil odôvodnenie celého rozhodnutia. Namietá prekážku rei iudicatae, ktorá je založená rozsudkom Okresného súdu Trnava z 28.04.1972 sp. zn. 13C/253/1972, právoplatným 12.07.1972. Podanou žalobou žalobcovia spochybňujú právoplatný rozsudok a žiadajú preskúmať to, čo už prejednané bolo. V tomto prípade už existuje rozhodnutie, že právny vzťah alebo právo tu je. Určovacia žaloba tu teda nemá opodstatnenie. Žalobcovia teda žiadajú, aby súd vydal de facto rovnaký rozsudok, aký už majú, teda že ich právni predchodcovia boli vlastníci predmetných nehnuteľností. Podľa súdu prvej inštancie je však rozsudok Okresného súdu Trnava z 28.04.1972, sp. zn. 13C/253/1972, právoplatný 12.07.1972, platný, záväzný a vykonateľný. Žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia si od 12.07.1972, resp. od 01.01.1993 mohli kedykoľvek nechať predmetný rozsudok zapísať do katastra. Ten mal rozsudok zapísať, vyznačiť žalobcov (ich právnych predchodcov) ako vlastníkov a vyzvať duplicitného vlastníka, ktorého vlastnícke právo bolo spochybnené, aby si podal žalobu o určenie vlastníckeho práva. Toto sa však nikdy nestalo a paradoxom je, že práve žalobcovia podávajú určovaciu žalobu, hoci disponujú právoplatným rozhodnutím súdu, že sú vlastníci. Toto z pohľadu žalovaného len poukazuje aj na „kvalitu“ – vykonateľnosť a určitosť rozsudku Okresného súdu Trnava z 28.04.1972 sp. zn. 13C/253/1972, ktorý síce má preukazovať vlastníctvo k sporným pozemkom, ale reálne to do dnešného dňa na podklade tohto rozsudku nebolo uskutočniteľné. Žalobcovia aj súd prvej inštancie odkazujú na rozhodnutie uverejnené ako ZSP 3/2009. Z pohľadu žalovaného tu však pôjde len o prípady, keď ešte neexistuje meritórne právoplatné rozhodnutie o určení vlastníckeho práva, čo nie je tento prípad. Z pohľadu žalobcu zostáva nevysvetlený aj postoj súdu prvej inštancie k samotnému rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 13C/253/1972. Na jednej strane je tento rozsudok podľa súdu nespochybniteľný a záväzný, a na strane druhej nie je dostatočný na preukázanie vlastníckeho práva žalobcov, resp. ich právnych predchodcov. Nie je potom zrejmé, načo bol vydaný a aká je jeho funkcia, či právny význam. Vykonateľnosť a určitosť je nevyhnutnou náležitosťou každého súdneho rozhodnutia, obzvlášť rozsudku. Tieto otázky nezodpovedal ani samotný súd, pritom sú to krucifálne otázky celého sporu. Žalovaný tiež namietá, že žalobcovia nepreukázali naliehavý právny záujem na podanie určovacej žaloby. Rozhodnutie súdu, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnych poručiťoch žalobcov, neprinesie pre nich faktickú zmenu, pretože žalobcovia

do dnešného dňa nepodali návrh na prejednanie novoobjaveného majetku v dedičskom konaní po poručiteľoch – právnych predchodcoch. Jeden rozsudok už majú a neexistuje žiadna informácia alebo tvrdenie, že by niekto ich vlastnícke právo resp. právo ich právnych predchodcov spochybňoval tak, že by im dedičstvo nebolo prejednané. Súčasne to, že právni predchodcovia žalobcov mali byť vlastníci sporných pozemkov, alebo ak by aj boli zapísaní v príslušnom katastri ako vlastníci, ešte neznamená, že všetci žalobcovia sú alebo budú aj ich dedičmi, čo spochybňuje ich aktívnu vecnú legitimitáciu na podanie určovacej žaloby. Súd prvej inštancie sa veľmi účelovo vysporiadal s možným vydržaním sporných pozemkov žalovaným. Žalovaný splnil všetky podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Držal pozemky vo svojej držbe minimálne od 10.06.1993 (deň právoplatnosti rozhodnutia o povolení vkladu), keď ich kúpnu zmluvu kúpil od štátneho podniku Trnavské pozemné stavby n.p. Trnava jeho právny predchodca STAVMET spol. s r.o. Spoločnosť STAVMET spol. s r.o. nadobudla pozemky ako dobromyseľný vlastník a aj po celý čas ostala dobromyseľnou. Konanie na Okresnom súde Trnava sp. zn. 12C/182/94 a právoplatný rozsudok Okresného súdu Trnava z 28.04.1972, č. k. 13C/253/72-17 nemohli a nespôsobili zánik dobromyseľnosti STAVMET spol. s r.o., a to o to viac, že bol rok 2002 a konanie sa stále viedlo bez výsledku a v katastri stále nebolo ničím spochybnené vlastnícke právo STAVMET spol. s r.o., ani len poznámkou. STAVMET spol. s r.o. vychádzala z katastra nehnuteľnosti, ktorý vedie údaje o vlastníkoch pozemkov. Tieto údaje sa považujú za pravdivé, pokiaľ niekto nepreukáže opak, a to sa do dnešného dňa nestalo. Platí teda prezumpcia správnosti týchto údajov zapísaných v katastri. Nedá sa spravodlivo požadovať od STAVMET spol. s r.o., ani od jej právnych nástupcov, a teda ani žalovaného, že mali vedieť o tom, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia sú vlastníckymi sporných pozemkov. Súd preto nemôže mať za preukázané, že dobromyseľnosť STAVMET spol. s r.o. zanikla podaním žaloby na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94. Taktiež treba zohľadniť, že z predchádzajúcich záznamov v katastri nehnuteľnosti nevyplyvalo, že by právni predchodcovia žalobcov mohli mať predmetné pozemky v bezpodielovom spoluvlastníctve. Posledné záznamy, v ktorých sa spomínali, uvádzali, že vlastníci pozemky každý v podiele 1. Potom boli vyvlastnené. Ako sa teda stali bezpodielovými spoluvlastníkmi všetkých pozemkov, to súd nezaujímá, pretože je rozsudok právoplatný, hoci je nezákonný a nebolo možné ho vydať. Okrem toho samotný súd prvej inštancie uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky rozsudkom sp. zn. 2Cz 6/72 zo 17.03.1972 vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu v Trnave z 29.03.1971, č. k. 6C/118/70-7 bol porušený zákon, tento rozsudok zrušil a vec vrátil Okresnému súde v Trnave na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Tento následne vec znova prejednal, nič nezmenil a vydal ešte zmätočnejší rozsudok, bez riadnej špecifikácie pozemkov. Preto ich zrejme ani nebolo možné zapísať do katastra. Boli a sú nedostatočne identifikované. Z uvedeného vyplýva, že právny predchodca žalovaného STAVMET spol. s r.o. nemohla stratiť dobromyseľnosť dňa 18.11.1994 tak, ako to tvrdí súd prvej inštancie. V konkurznom konaní spoločnosti STAVMET spol. s r.o. bol dodržaný postup a záverečná správa bola riadne schválená bez pripomienok Krajským súdom v Bratislave a zverejnená vo vestníku v máji 2003. Žalovaný nevie, z čoho súd vychádza, ak tvrdí, že nebol dodržaný postup podľa ZKV, účinný a platný v tom čase, a prečo spochybňuje rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ak sám nepredkladá dôkazy, z ktorých by vychádzal. V konkurznom konaní koná za úpadcu správca. Či je vedené nejaké konanie na úpadcu, si zisťuje správca sám dopytom na súdy, resp. každého vyzýva, aby si uplatnil svoje pohľadávky v konkurze. Dokonca aj žalobcovia a ich právni predchodcovia tak mohli urobiť, ale neurobili, čo nemôže byť chyba správcu a už vôbec nie na ťarchu žalovanému. Sám A. B. uvádza, že sa údajne dozvedel o speňažení pozemkov až po ich predaji spoločnosti P.P.Z. Consulting, a.s. a zaslal list konkurznému správcovi až v januári 2003. Pozemky už boli právoplatne prevedené k 25.03.2002 na spoločnosť P.P.Z. Consulting, a.s. Konkurz bol na STAVMET spol. s r.o. vyhlásený 11.05.2000, teda už skoro 3 roky prebiehal, a A. B. s manželkou si stále neuplatnil svoj nárok ani iné práva. List A. B. bol Krajskému súde v Bratislave doručený 05.02.2003. Samotný nárok v konkurze si mohol uplatniť do 12.11.2001. Nepodal ani žiadnu žalobu o vylúčenie majetku z konkurznej podstaty. Správa o speňažení majetku úpadcu bola konkurznému súde predložená 03.12.2002. Konkurzný súd mal teda všetky informácie o veci a žiadne porušenie zákona tak, ako to teraz tvrdí súd prvej inštancie, nekonštatoval a správu schválil bez pripomienok. Čo sa týka teda nejakých väd a porušení ZKV, ktoré uvádza súd prvej inštancie v bode 60 napadnutého rozsudku, ide o ničím nepodložené závery a interpretáciu veci a výklad zákona, ktoré predkladali žalobcovia a súd prvej inštancie ich iba účelovo a nekriticky prebral do svojho odôvodnenia. Ani samotní žalobcovia, ani súd nespochybňujú dobromyseľnosť spoločnosti P.P.Z. Consulting, a.s., preto vydržacia doba nebola prerušená a nikto z právnych predchodcov žalovaného nestratil dobromyseľnosť. Žalovaný nadobudol do vlastníctva sporné pozemky k 06.06.2002 a ani samotný súd nespochybňuje dobromyseľnosť tejto držby. Tú spochybňuje až od 11.11.2003, keď sa konateľom a spoločníkom stal p. A. O., pretože bol v minulosti spoločníkom

a konateľom STAVMET spol. s r.o. Skutočnosti, o ktorých mal vedieť ešte ako konateľ STAVMET spol. s r.o., nemohli u neho vyvolať žiadne pochybnosti, že sporné pozemky patria niekomu inému. Po prvé žalovaný je úplne iný subjekt ako STAVMET spol. s r.o. a po druhé žalovaný nekupoval pozemky od STAVMET spol. s r.o., ale od P.P.Z. Consulting, a.s., ktorá ich nadobudla ničím nezaťažene v konkurze, ktorý bol schválený bez pripomienok konkurzným súdom. Taktiež žalovaný kupoval predmetné pozemky opäť s „čistým LV“, teda nezaťažene žiadnymi vecnými bremenami alebo právami tretích osôb. Na LV neboli žiadne iné ťarchy, ani poznámky o prebiehajúcich konaniach, či vyznačená duplicita vlastníctva. Okrem toho, keď p. O. vstupoval do spoločnosti, tá už sporné pozemky vlastnila. Žalovaný preto nevie, čo vedie súd prvej inštancie k záverom, že žalovaný nemal byť dobromyseľným vlastníkom, resp. že dobromyseľnosť vstupom p. A. O. do spoločnosti dňa 11.11.2003 stratil. Okrem uvedeného si právni predchodcovia žalobcov neuplatnili žiadne práva v konkurze, hoci mohli a vedeli o ňom (minimálne sa to prezumuje), vedeli, že pozemky boli predané a aj komu (dokonca o tom píše A. B. správcovi) a napriek tomu si neuplatnili svoje vlastnícke práva ani v konkurze, ani voči spoločnosti P.P.Z. Consulting, a.s. Od 06.06.2002 vlastní a užíva pozemky žalovaný a žalobcovia sa žiadnym spôsobom nedomáhali svojho vlastníckeho práva. Nespochybňovali vlastnícke právo žalovaného ani na katastri, nenechali zapísať rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/253/72-17, ani vyznačiť duplicitu vlastníctva a nepodali ani žiadnu určovaciu žalobu. Tú podali až o ďalších 13 rokov. Duplicitu vlastníctva nechali žalobcovia na katastri vyznačiť až v roku 2013 (14.02.2013) a až tento deň by sa eventuálne mohol považovať za deň straty dobromyseľnosti. Do tohto dňa nikto relevantným spôsobom nespochybnil vlastnícke právo žalovaného, ani jeho právnych predchodcov, pretože tí vychádzali z jediného relevantného a zákonného registra o vlastníkoch pozemkov, teda z katastra nehnuteľností. V katastri nehnuteľností však až do roku 2013 neexistovala žiadna relevantná informácia o tom, že by bolo vlastnícke právo žalovaného nejako spochybnené, resp. že by žalobcovia preukázali svoje vlastnícke právo. Taktiež nemôže byť na ťarchu žalovaného, že kataster nedokázal od roku 1972 zapísať vlastníctvo žalobcov k sporným pozemkom a že oni toto do dnešného dňa nevedia preukázať. Žalovaný a jeho predchodcovia mali v oprávnenej a dobromyseľnej držbe sporné pozemky minimálne od 10.06.1993 do 14.02.2013, teda takmer 20 rokov, čo v zmysle ust. § 134 ods. 1 OZ postačuje na nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalovaný považuje napadnutý rozsudok za arbitrárny, pretože súd prvej inštancie nepreskúmal právne závery zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej situácii prichádzali do úvahy a ktorými argumentoval aj žalovaný, o to viac, že mu to nariadil aj odvolací súd v uznesení z 28.04.2021, sp. zn. 10Co/202/2019–739, napr. body 107 a 108 predmetného uznesenia. Konkrétne súd neuviedol, ako naložil s názorom Najvyššieho súdu SR vyjadrenom v jeho uznesení z 27.04.2021, sp. zn. 1VOBdo/2/2020, len v bode 52 napadnutého rozsudku cituje časť jeho názoru, ale chýba akákoľvek úvaha, hodnotenie a závery, ku ktorým dospel vzhľadom na vykonané dokazovanie. Súd prvej inštancie tiež opomenul celú vec posúdiť aj v kontexte nálezu Ústavného súdu SR zo 16.03.2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015-33, ktorý má veľký vplyv na posúdenie tohto konkrétneho prípadu, najmä ak ide o tak zásadný nález, ktorý pripúšťa aj možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka a prelomil zásadu „nemo plus iuris“ v celkom výnimočných prípadoch. Týmto arbitrárnym postupom súd prvej inštancie založil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 90/2008.

7. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcovia navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania. V súvislosti s námietkou žalovaného, že v danom prípade ide o prekážku rei iudicatae, ktorá bola založená rozsudkom sp. zn. 13C/253/1972, právoplatným dňa 12.07.1972 (ďalej len „pôvodný rozsudok“), žalobcovia uviedli, že k rovnakému výkladu dospel Okresný súd Galanta v „sesterskom spore“ vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 23Co/189/2019. Uvedený spor, s totožnými žalobcami, sa rovnako opiera o pôvodný rozsudok – v podstate tu ide o to, že žalobca zažaloval dve skupiny žalovaných v oddelených konaniach, ktorí svoje právo odvodzujú od identického rozsudku. V tomto spore Okresný súd Galanta vydal dňa 30.05.2019 uznesenie č. k. 17/691/2015-687, ktorým konanie zastavil, a to práve kvôli tomu, že pôvodný rozsudok predstavuje prekážku rei iudicatae a z uvedeného dôvodu nemožno v konaní pokračovať. Žalobca sa voči uzneseniu odvolal a Krajský súd v Trnave uznesením zo 16.11.2020, sp. zn. 23Co/189/2019 uznesenie okresného súdu o zastavení veci z dôvodu rei iudicatae zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. V uznesení KS bolo mimo iné konštatované, že v danej veci nejde a nemôže ísť o prekážku rei iudicatae, a to mimo iné aj kvôli tomu, že obe konania vychádzajú z rozdielneho skutkového stavu, a tým aj rozdielneho predmetu konania. Žalobcovia majú zároveň naliehavý právny záujem na rozhodnutí sporu súdom, pretože bez právoplatného rozhodnutia nie je možné vyriešiť duplicitu vlastníctva. Čo sa týka definície prekážky rei iudicatae, žalobcovia dali do pozornosti jej

vymedzenie v rozhodovacej praxi súdov (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR z 29.04.2010, sp. zn. 2 Cdo 300/2009, z 20.10.2011, sp. zn. 5 Cdo 250/2010 a z 27.06.2018, sp. zn. 9 Sžso 77/2016). V tomto prípade nielenže nejde o tých istých účastníkov, odlišný je aj skutkový stav. Od r. 1972 prišlo k viacerým prevodom, drobeniu a zmene vlastníkov nehnuteľností, ktoré sú popísané v žalobnom návrhu, a zároveň práve kvôli tomu je v katastri nehnuteľností definovaná duplicita vlastníctva, o ktorej musia v konečnom dôsledku rozhodnúť príslušné súdy. Keďže nastali podstatné zmeny skutkových okolností a žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení vlastníctva, v tomto prípade bez akýchkoľvek pochybností nejde a nemôže ísť o prekážku rei iudicatae. O nedbalosti vlastníkov nemožno vôbec uvažovať, čo preukázali vo vyjadrení zo 14.04.2014. Čo sa týka opakovane namietaných skutočností, že právni predchodcovia žalobcov sa v období pred rokom 1989 nedomáhali vydania nehnuteľností, žalobcovia citovali rozhodnutie ÚS ČR, sp. Zn. I. ÚS 4362/12 („Nemožno preto spravodlivo a rozumne vytýkať, že sťažovateľka rezignovala na obranu svojho majetku, nachádzajúcim sa vtedy v užívaní totalitného štátu. Iná vec je potom aktivita či pasivita po páde totalitného režimu po roku 1989.“). Právni predchodcovia žalobcov sa svojho vlastníckeho práva domáhali prakticky okamžite, a to už v r. 1990, listom doručeným Trnavským pozemným stavbám (TPS), a zároveň dali vypracovať identifikáciu parciel na katastrálnom úrade, aby bolo jasné, ku ktorým pozemkom majú vlastnícke právo (kópia listu TPS, ako aj identifikácia parciel je súčasťou súdneho spisu). To, že právni predchodcovia žalobcov podali v roku 1991/2 aj návrh na začatie reštitučného konania, na základe inštrukcií aj od protistrán, od ktorých žiadali vydanie pozemkov, bolo spôsobené neznalosťou právnych predpisov, čo je približne rok po páde totalitného režimu absolútne pochopiteľné. Začatie reštitučného konania v spojení s listami užívateľom pozemkov, vypracovaním identifikácie parciel a následného podania žalobného návrhu možno považovať až za extrémne aktívny prístup k znovuzískaniu svojho vlastníckeho práva, ak berieme do úvahy všeobecnú úroveň právneho povedomia, osobitne ohľadne povahy a ochrany súkromného vlastníctva v tej dobe. Konečne, o tom, či predmetná situácia spadá pod aplikáciu reštitučných predpisov, majú predsa rozhodnúť oprávnené orgány v súlade s ustanovením všeobecne záväzných právnych predpisov, a nie právni predchodcovia žalobcov, resp. žalobcovia sami, na základe podania žiadosti. V roku 1994 potom právni predchodcovia žalobcov dali žalobný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia (konanie prebiehalo na Okresnom súde v Trnave sp. zn. 12C/184/1994), spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by sa zakázalo pozemky ďalej prevádzať. Uvedené konanie stále prebieha na Okresnom súde v Galante, pričom je prerušené do právoplatného rozhodnutia v tomto konaní. Nejde teda o nedbalých, ale naopak o pozoruhodne dbalých vlastníkov (začali dve konania, upozorňovali štátne orgány, že držia ich pozemky, atď.). Čo sa týka dobromyseľnosti žalovaného, žalobcovia odkazujú na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021, sp. zn. 1VObdo/2/2020, v zmysle ktorého samotná dobromyseľnosť nezakladá nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka, ak danú situáciu a nadobudnutie zákon výslovne neupravuje, čo v ich prípade nie je splnené. Žalovaný teda v žiadnom prípade a v žiadnom okamihu nemohol nadobudnúť a ani nenadobudol vlastnícke právo k sporným pozemkom. Ak žalovaný uvádza dobromyseľnosť ako základ na vydržanie pozemkov, žalobcovia upozornili, že právny predchodca žalovaného STAVMET spol. s r.o. ako kupujúci nadobudol predmetné nehnuteľnosti od Trnavských pozemných stavieb (ďalej len „TPS“), ešte v r. 1993 vo verejnej súťaži. V r. 1994 bola STAVMET spol. s r.o. zo strany právnych predchodcov žalobcov zažalovaná. Doklady o tom, že žalobcovia sú vlastníkami predmetných pozemkov, mali k dispozícii už TPS, vrátane identifikácie parciel (kópia listu TPS od žalobcov, ako aj identifikácia parciel je súčasťou súdneho spisu). Ak ich aj TPS nepredložilo STAVMET spol. s r.o. ako kupujúcemu, STAVMET spol. s r.o. musela stratiť dobromyseľnosť najneskôr 18.11.1994 (teda rok potom, čo pozemky nadobudla), a to na základe doručenia žalobného návrhu. Čo sa týka eventuálnej ne/dobromyseľnosti ďalších právnych predchodcov žalovaného, resp. žalovaného samotného, žalobcovia sa plne stotožňujú so skutočnosťami uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j., či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12.08.2021, sp. zn. 5Cdo/210/2019). Žalovaný celkom zrejme pochybnosti mal mať, nepochybne musel a mal vedieť, že tu existujú iné osoby a iný titul, ktorý jeho vlastnícke právo sponchybňuje. Žalobcovia sa tiež v plnom rozsahu stotožňujú s posúdením konkurzného konania v napadnutom rozsudku, pričom v tejto súvislosti odkazujú aj na príslušnú judikatúru uvedenú vo vyjadreniach žalobcov ku konaniu, preukazujúcu absolútnu neplatnosť prevodov v konkurznom konaní z dôvodu nezákonného postupu správcu konkurznej podstaty. Čo sa týka namietaného nezohľadnenia uznesenia ústavného súdu, resp. nedostatočnej citácie uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021 sp. zn. 1VObdo/2/2020, žalobcovia považujú uvedené argumenty za účelové s cieľom dosiahnuť formálne zrušenie rozsudku a naťahovanie

súdneho konania. Samotné závery uznesenia najvyššieho súdu sú jednoznačné a tak dôsledne a vyčerpávajúco formulované, že spôsob vysporiadania sa s nimi v odôvodnení rozsudku je jednoznačný a absolútne postačujúci. K otázke naliehavého právneho záujmu žalobcov, ktorý žalovaný neustále spochybňuje, sa vyjadril už odvolací súd v zrušovacom uznesení, takže žalobcovia nevidia dôvod neustáleho opakovania právneho posúdenia v tejto veci.

8. Odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj predchádzajúce konanie pred súdom prvej inštancie aj z hľadiska väd týkajúcich sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP) bez nariadenia pojednávania, pretože neboli splnené podmienky § 385 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je sčasti dôvodné.

9. Podstatou odvolania žalovaného proti napadnutému rozsudku je námietka zmätočnosti, prekážky rei iudicatae, nedostatku aktívnej vecnej legitímácie či neexistencie naliehavého právneho záujmu žalobcov na podaní predmetnej žaloby a nesúhlas s tým, ako súd prvej inštancie vyhodnotil okolnosti súvisiace s prípadným vydržaním vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam.

10. Hneď na úvod treba uviesť, že odvolanie žalovaného v časti námietky zmätočnosti napadnutého rozsudku neobstojí. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí celkom jasne uviedol, aký skutkový stav zistil a z akých dôkazov vychádzal (najmä body 11 až 36). Po citácii relevantných právnych predpisov (body 38 až 49) riadne zdôvodnil, prečo nepovažoval za preukázanú dobrú vieru žalovaného a jeho právnych predchodcov (okrem P.P.Z. Consulting, a.s.) na účely vydržania vlastníckeho práva (body 56 až 59 a body 61 až 63), prečo posúdil kúpnu zmluvu z 22.02.2002 medzi P.P.Z. Consulting, a.s. a správcom konkurznej podstaty STAVMET spol. s r.o., ako absolútne neplatnú a prečo žalobe vyhovel (bod 64). Vysporiadal sa aj s námietkami žalovaného, pokiaľ ide o existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcov na podaní žaloby (bod 65), prekážku rei iudicatae (bod 66), vymedzenie okruhu žalobcov (bod 67) a správnosť petitu žaloby (bod 68). Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16.03.2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015, sa súd prvej inštancie nemusel osobitne venovať, pretože (v súlade s § 220 ods. 3 CSP) odkázal na ustálenú rozhodovaciu prax (uznesenie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021, sp. zn. 1VOBdo/2/2020), ktorá sa zaoberala aj s týmto nálezom. Odôvodnenie napadnutého rozsudku preto ako celok vyhovuje požiadavkám zákona (§ 220 ods. 2 CSP), keďže z neho možno zistiť tak skutkové, ako aj právne závery súdu prvej inštancie, ktoré ho viedli k tomu, že žalobe vyhovel. To, že žalovaný s týmito závermi súdu prvej inštancie nesúhlasí, ešte neznamená zmätočnosť napadnutého rozsudku, ktorá by mala predstavovať porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

11. Svojou ďalšou odvolacou námietkou žalovaný argumentuje, že vo veci je daná prekážka rei iudicatae, ktorá je založená rozsudkom Okresného súdu Trnava z 28.04.1972, sp. zn. 13C/253/1972, právoplatným 12.07.1972 (ďalej len „rozsudok z roku 1972“).

12. Z ustálenej judikatúry (pozri napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp zn. 6Obdo/38/2009, sp. zn. 2Cdo/263/2010, sp. zn. 3Cdo/97/2014, sp. zn. 1Cdo/234/2018) vyplýva, že prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, o ktorej už bolo prv právoplatne rozhodnuté. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Z hľadiska totožnosti osôb nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak).

13. Odvolací súd nezistil existenciu takejto prekážky v prejednávanej veci a súhlasí preto s názorom, ktorý súd prvej inštancie vyslovil v bode 66 napadnutého rozsudku. Žiada sa doplniť, že rozsudok z roku

1972 deklaruje stav v čase rozhodovania (teda v roku 1972), takže nemohol zohľadňovať neskoršie skutkové okolnosti, ktoré žalobcovia opísali v žalobe v roku 2015. V tejto žalobe už žalobcovia tvrdili, že po roku 1972 došlo k vytvoreniu nových parciel a k viacerým právnym úkonom, ktorých cieľom bol prevod vlastníckeho práva k sporným pozemkom, čo napokon aj viedlo k zápisu duplicitného vlastníctva do katastra nehnuteľností v roku 2013. Ako to vyplýva z listov vlastníctva č. XXXX E. XXXX pre k. ú. G., prinajmenšom od zápisu duplicity vlastníctva sú údaje katastra nehnuteľnosti nepoužiteľné, a to aj v rámci dodatočného konania o dedičstve. V dôsledku neskorších právnych skutočností mohlo dôjsť aj k zmene vlastníctva k sporným pozemkom, najmä teda vydržaním, o ktoré sa strany aj sporia. Žalobný petít žaloby z roku 2015, v znení jeho neskoršej zmeny v roku 2021, teda celkom zjavne nevychádza z rovnakých skutkových tvrdení, na akých sa zakladal rozsudok z roku 1972, a dokonca nezodpovedá ani žalobnému petítu, o ktorom rozhodol súd v rozsudku z roku 1972.

14. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na podaní žaloby. Odvolací súd aj tu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 65), ktoré sú v súlade so závermi obsiahnutými v skoršom zrušovacom uznesení odvolacieho súdu (z 28.04.2021, sp. zn. 10Co/202/2019-739, bod 96). Dodáva však, že v súdnej praxi je ustálené, že naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petít (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petítom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním žaloby a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 04.03.2009, sp. zn. 3Cdo 241/2008). Pokiaľ je k veci, o ktorej sa dedičia domnievajú, že patrí do dedičstva po poručiťelovi, evidované v katastri nehnuteľností vlastnícke právo v prospech inej osoby, v dedičskom konaní, ktoré má nesporný charakter, nemožno vychádzať z toho, že vec patrila poručiťelovi. Zároveň platí, že v období od smrti poručiťela až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičstva právoplatným rozhodnutím súdu nemôže byť istota, s akým výsledkom sa konanie o dedičstvo skončí, a to najmä kto bude poručiťelovým dedičom (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 14.03.2011, sp. zn. 3Cdo/222/2010). Dedičia preto nemôžu nahrádzať výsledky dedičského konania určovacou žalobou podľa § 137 písm. c) CSP, že sú vlastníkami veci, ktorá by inak patrila do dedičstva (porov. uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 13.03.2007, sp. zn. 30 Cdo 51/2007). V takejto situácii je zrejme, že cieľom žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiťelovi, v konečnom dôsledku je, aby po skončení dedičského konania došlo k zmene zápisu v evidencii katastra nehnuteľností v prospech žalobcu (teda tak, ako to je v tunajšej veci). Súdna prax takéto žaloby pripúšťa, preto aj v prejednávanej veci možno uzavrieť, že podaná žaloba sleduje legitímny cieľ, takže z tohto hľadiska nie je naliehavý právny záujem vylúčený.

15. Pokiaľ ide o odkaz žalovaného na rozsudok z roku 1972, z údajov katastra nehnuteľností je zjavné, že k duplicitnému zápisu vlastníckeho práva žalobcov došlo na základe rozsudku z roku 1972 až v roku 2013. Existencia rozsudku z roku 1972 preto nemôže vylučovať naliehavý právny záujem na určení, či sporné pozemky patrili do dedičstva po poručiťelovi v čase jeho smrti, ktorá nastala až po zápise sporného prevodu vlastníckeho práva na strane druhého duplicitného vlastníka na základe kúpnej zmluvy zo 07.05.1993. Navyše, žalovaného argument, že rozsudok z roku 1972 je nevykonateľný a neurčitý, už sám o sebe vylučuje, aby zakladal prekážku rei iudicatae (pozri v tomto zmysle aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 2884/2020, ktoré je pre obdobnú právnu úpravu argumentačne použiteľné aj v tejto veci).

16. Ďalšou odvolacou námietkou žalovaný napáda právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého na strane žalovaného neboli splnené podmienky na nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným pozemkom vydržaním, konkrétne, že žalovaný nepreukázal dobromyseľnú držbu počas zákonom stanoveného obdobia.

17. Ak žalovaný nesúhlasí s odpoveďou súdu prvej inštancie na otázku dobrej viery pri nadobúdaní vlastníckeho práva na účely vydržania, ide o otázku právnu, nie skutkovú (rozhodnutie č. 2199/1923 Vážneho Zbierky rozhodnutí najvyššieho súdu vo veciach občianskych). Na účely vysporiadania sa s touto odvolacou námietkou odvolací súd preto preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie v relevantnom rozsahu (bod 3 tohto rozsudku vyššie) a na základe neho dopĺňa tieto právne úvahy.

18. Pretože žalobcovia sa domáhajú určenia, že sporné nehnuteľnosti patrili do dedičstva po dvoch rôznych poručiteľoch, túto odvolaciu námietku – podobne, ako aj žalobou takto uplatnený nárok – treba vnímať v dvoch rovinách, a podľa toho treba pristupovať aj k určeniu rozhodujúcich otázok, ktoré je nevyhnutné vyriešiť na účely rozhodnutia vo veci samej.

19. Pokiaľ ide o žalobu o určenie, že vec patrí do dedičstva, judikatúra dospela k záveru, že tu ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje k okamihu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu (R 32/2011).

20. Čo sa týka žalobného nároku súvisiaceho s dedičstvom po poručiteľke H. B., rozhodujúcim v zmysle cit. judikátu sú okolnosti, ktoré nastali do okamihu jej smrti XX.XX.XXXX. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, ako súd prvej inštancie skutkový stav súvisiaci s týmto obdobím (najmä body 53 až 55 napadnutého rozsudku) posúdil z hľadiska podmienok vydržania (najmä na body 56 až 59 napadnutého rozsudku). Správny je záver súdu prvej inštancie, že rozsudok z roku 1972, ktorým sa vyriešil spor medzi právnymi predchodcami žalobcov a štátom, založil vedomosť (teda nielen pochybnosť) štátu o tom, že nie je vlastníkom nehnuteľností označených v tomto rozsudku. Z hľadiska dobromyseľnosti štátu ako držiteľa nie je podstatné, že výsledok tohto sporu a výrok rozsudku, ktorým sa určilo, že nehnuteľnosti zapísané vo vl. č. XXX katastrálne územie G., parc. č. 1127 a parc. č. 1175 patria do BSM A. B. a manželky H. B., sa neprejavil v katastri nehnuteľností v prospech právnych predchodcov žalobcov (resp. že nedošlo k výmazu zápisu svedčiaceho v prospech štátu). Na účely nezameniteľnosti pozemku evidovaného v katastri nehnuteľností ako parcela je totiž postačujúce, ak je vymedzený parcelným číslom a katastrálnym územím. Ostatné údaje (výmera, druh pozemku, číslo listu vlastníctva) môžu byť síce potrebné v súvislosti s katastrálnym konaním, ale na to, aby strany vedeli, o aký predmet občianskoprávných vzťahov ide, nie sú nevyhnutné. Formálne nedostatky v označení dotknutých nehnuteľností v rozsudku z roku 1972, ktoré sa netýkali parcelného čísla a katastrálneho územia, nemôžu opodstatňovať argument, že štát nemal vedomosť o tom, o aké pozemky išlo a čiie vlastnícke právo sa výrokom rozhodnutia vlastne určilo. Žiada sa tu zdôrazniť, že na stratu dobrej viery v zmysle ustanovenia § 130 v spojení s § 134 OZ postačujú aj len okolnosti, ktoré mohli vyvolať pochybnosti držiteľa o tom, či mu vec patrí. Štát mal po právoplatnosti rozsudku z roku 1972 nepochybné dostatok dôvodov na to, aby o svojom vlastníckom práve k dotknutým nehnuteľnostiam (vážne) pochyboval (k tomu pozri body 24 až 31 tohto rozsudku nižšie). Súd prvej inštancie správne vychádzal aj z predpokladu, že prevody správy, či práva hospodárenia k dotknutým pozemkom medzi jednotlivými štátnymi organizáciami, ktoré nastali v rokoch 1969 a 1991, nemajú z hľadiska vydržania relevanciu. Podstatným okamihom by mohlo byť až uzavretie kúpnej zmluvy medzi Trnavskými pozemnými stavbami, š.p., a STAVMET spol. s r.o. dňa 07.05.1993 a zápis vlastníckeho práva tejto spoločnosti k sporným pozemkom do katastra nehnuteľností 10.06.1993. Hoci bola táto kúpna zmluva neplatná, čo súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil na základe ustálenej rozhodovacej praxe (uznesenie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021, sp. zn. 1VObdo/2/2020), možno súhlasiť s argumentom žalovaného, že spoločnosť STAVMET spol. s r.o., nemala v tom čase dôvod domnievať sa, že sporné pozemky nadobudla nedobromyseľne. Ak však má byť podľa judikátu R 32/2011 rozhodujúci stav v okamihu smrti poručiteľa, možno už aj na základe vyššie uvedeného konštatovať, že k XX.XX.XXXX, keď zomrela poručiteľka H. B., prípadná dobromyseľnosť spoločnosti STAVMET spol. s r.o., netrvala dostatočne dlhý čas (teda 10 rokov) na to, aby vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržala.

21. Na tomto mieste ale treba dodať, že odvolaciemu súdu je známy aj kritický postoj Ústavného súdu SR, ktorý zaujal k judikátu R 32/2011 (pozri nález z 03.05.2017, sp. zn. I. ÚS 151/2016). V prejednávanej veci ale nenastali po smrti poručiteľky okolnosti, ktoré by opodstatňovali záver, že vlastníkom sporných nehnuteľností sa v dôsledku vydržania napokon stal žalovaný, prípadne niekto iný. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku venoval aj týmto okolnostiam a posúdil ich správne. Opäť tu možno odkázať na relevantné skutkové zistenia súdu prvej inštancie, obsiahnuté najmä v bodoch 26 až 31 napadnutého rozsudku, ktoré odvolací súd preberá na účely odvolacieho konania. Odvolací súd k nim dopĺňa tieto úvahy.

22. Keďže v období prvého prevodu vlastníckeho práva zo štátu na spoločnosť STAVMET spol. s r. o. (1993) do zápisu poznámky o duplicitnom vlastníctve na dotknuté listy vlastníctva (2013) uplynulo

viac ako 10 rokov, dôležité bolo z hľadiska podmienok vydržania vyriešiť otázku dobromyseľnosti nadobúdateľov sporných pozemkov.

23. V stanovisku z 29.12.1984, sp. zn. Cpj 51/84, Najvyšší súd ČR zaujal tento názor: „Dobrá víra je presvedčení nabyvateľa, že nejedná bezprávne, keď si napr. prisvojuje určitú vec. Jde tedy o psychický stav, o vnútorné presvedčení subjektu, ktoré samo o sobe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vonkajšieho sveta, jejichž prostredníctvom sa vnútorné presvedčení prejavuje navonok, tedy okolnosti, z nichž lze dovodiť presvedčení nabyvateľa o dobrej viere, že mu vec patrí (§ 132a odst. 1 o.z.). Navrhovateľ, ktorý sa dovoláva ochrany podľa ustanovení § 132 o.z. musí (mimo iné) tvrdiť okolnosti, z nichž bude vyplývať dobrá víra; její existenci však samu o sobe prokazovat nebude. V tomto směru má však povinnost dokazovat uvedené okolnosti a snáší v důsledku toho nepříznivé následky nesplnění této povinnosti. Okolnostmi, které budou svědčit pro závěr o existenci dobré víry, budou zpravidla okolnostmi týkající se právního důvodu nabytí a svědčící o poctivosti nabyvateľa. Na rozdíl od prokazování vlastnictví nebude třeba, aby prokazoval platný právní důvod nabytí, řádný přechod vlastnictví, ale jen okolnosti svědčící o poctivosti nabytí. V tom je základní rozdíl mezi ochranou vlastnictví a ochranou držby.“ Keďže toto stanovisko bolo publikované (R 45/1986), ide o ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (od ktorej sa súd prvej inštancie neodklonil).

24. Odvolaciemu súdu sú známe aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/102/2017 a sp. zn. 4Cdo/120/2019, ktoré ale nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, pretože neboli publikované (pozri R 71/2018) a dve rozhodnutia (toho istého senátu) nie sú zmenou ustálenej rozhodovacej praxe (pozri I. ÚS 115/2020). Tieto rozhodnutia nie sú pre súd prvej inštancie (ani pre odvolací súd) precedenčne záväzné a nemajú ani účinky kasačne záväžného rozhodnutia, pretože neboli vydané v spore medzi stranami tohto konania. Z hľadiska ich uplatniteľnosti na prejednávajúcu vec sa ale žiada uviesť niekoľko myšlienok.

25. V rozhodnutí so sp. zn. 4Cdo/102/2017 sa najvyšší súd venoval výkladu § 130 ods. 1 OZ, ktorej podstatná časť počnúc úvodom rekapituluje dlhodobo ustálený judikatórny názor prijatý ešte v stanovisku R 45/1986 (jeho pôvodné znenie v českom jazyku odvolací súd už citoval v bode 24 tohto rozsudku). K citácii stanoviska R 45/1986 najvyšší súd následne v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/102/2017 pripojil svoj názor, že nadobúdateľ svoju dobrú vieru nemusí ani preukazovať, lebo aj v pochybnostiach platí, že držba je oprávnená. Dodal ešte, že na tom, kto nadobudnutie v dobrej viere popiera, bude, aby túto domnienku vyvrátil. Totožne postupoval najvyšší súd aj pri odôvodňovaní rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/120/2019, kde v bode 9 opäť len zopakoval závery stanoviska R 45/1986, ku ktorému pripojil spomenuté dve vety z rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/102/2017.

26. Odôvodnenia rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/102/2017 a 4Cdo/120/2019 sa už potom nezaoberajú vnútorným pnutím medzi závermi obsiahnutými v stanovisku R 45/1986 (nadobúdateľ, ktorý sa domáha vydržania, musí preukazovať okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia, pretože tie sú podstatné pre záver o dobromyseľnosti nadobúdateľa) a dodatkom, o ktoré najvyšší súd v týchto rozhodnutiach stanovisko R 45/1986 doplnil (nadobúdateľ svoju dobrú vieru nemusí ani preukazovať). Tento dodatok nemožno preto vnímať inak, ako odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorý sa ale neobsahuje podrobnejšie dôvody. Odvolací súd preto nemá k dispozícii dostatok dodatočných úvah a argumentov, ktoré by mohol posúdiť a ktorý by umožňovali tento odklon udržať. Práve naopak, odvolací súd nesúhlasí s takýmto výkladom ustanovenia § 130 ods. 1 OZ a stotožňuje sa s tým, čo uviedol najvyšší súd ešte v stanovisku R 45/1986.

27. Dobromyseľnosť je teda rýdzo subjektívna skutočnosť, ktorú nemožno priamo dokazovať, lebo nie je navonok poznateľná. Dokazovať však možno prejavy tohto presvedčenia vo vonkajšom svete. To však znamená, že nebude výnimočné, ak nebude možné jednoznačne ustáliť, že nadobúdateľ bol vnútorne presvedčený, že mu vec patrí. Práve takéto situácie riešia právne domnienky. Domnienky sú príznačné tým, že v texte právnej normy obsahujú slová „predpokladá sa“, ako je to v prípade ustanovení § 36 ods. 5, § 151h ods. 3, § 558 prvá veta, § 686 ods. 2, § 831 druhá veta OZ. Druhá veta § 130 ods. 1 OZ nepochybne obsahuje právnu domnienku už aj len preto, lebo používa rovnaký výraz. Na rozdiel od spomenutých ustanovení je však druhá veta § 130 ods. 1 OZ formulovaná odlišne, pretože obsahuje aj pojem „pri pochybnostiach“. Práve kvôli tomuto pojmu odvolací súd zastáva názor, že druhá veta cit. ustanovenia nezakladá vyvrátiteľnú domnienku, že každá držba je oprávnená, čo by znamenalo, že neoprávnenú držbu by musel preukazovať ten, kto na ňu upozorňuje. O takúto domnienku by išlo,

keby zákon neobsahoval slová „pri pochybnostiach“. Z porovnania prvej a druhej vety § 130 ods. 1 OZ preto je zrejmé, že ten, ktorý sa domáha ochrany svojej dobromyseľnej držby, musí tvrdiť okolnosti, z ktorých vyplýva jeho dobromyseľnosť o tom, že mu vec alebo právo patrí. Na to nadväzuje jeho dôkazné bremeno, teda povinnosť dokazovať tieto tvrdenia. Až keď vykonané dokazovanie vyústí do situácie non liquet, bude súd považovať držbu za oprávnenú.

28. Takýto výklad presadzuje nielen odborná literatúra (MAZÁK, J. a VOJČÍK, P. in VOJČÍK, P. a kol.: Občiansky zákonník. Stručný komentár. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Bratislava : IURA EDITION, 2010, s. 304), ale aj judikatúra českého najvyššieho súdu, ktorá síce nie je v tunajšej veci záväzná, ale týka sa rovnakého ustanovenia, takže je argumentačne použiteľná (pozri uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo 17.07.2007, sp. zn. 22 Cdo 445/2007, publikované pod č. C 5232 Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu a tiež v časopise Soudní rozhledy, 2008, č. 8, str. 295).

29. Pre poriadok treba dodať, že sa nejaví, že by závery občianskoprávneho senátu 4, ktoré sa týkajú rozloženia bremena tvrdenia a dôkazného bremena podľa § 130 ods. 1 OZ, našli oporu v rozhodovacej praxi iných senátov najvyššieho súdu, skôr naopak. Iný občianskoprávny senát najvyššieho súdu neuznal dovoláciu námietku, ktorá sa opierala o druhú vetu § 130 ods. 1 OZ, keď zdôraznil, že dobromyseľnosť držby zaniká v okamihu, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí a dodal, že vyvrátiteľná právna domnienka podľa cit. ustanovenia má svoj význam v rámci dokazovania (pozri rozsudok z 25.05.2023, sp. zn. 7Cdo/302/2021, bod 24, uverejnený v časopise Zo súdnej praxe, ročník 2023, č. 48; pozn.: uznesením zo 16.10.2023, sp. zn. III. ÚS 517/2023, Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu odmietol).

30. Pokiaľ teda súd prvej inštancie vychádzal z výkladu § 130 ods. 1 OZ, že je to žalovaný, ktorý musí tvrdiť a preukazovať okolnosti svedčiacie v prospech dobromyseľného nadobudnutia držby sporných pozemkov, postupoval správne a v súlade s ustálenou súdnou praxou.

31. V tejto súvislosti žalovaný v odvolaní o. i. argumentuje, že konanie na Okresnom súde Trnava sp. zn. 12C/182/94 a právoplatný rozsudok z roku 1972 nemohli a nespôsobili zánik dobromyseľnosti spoločnosti STAVMET spol. s r.o., a to o to viac, že bol rok 2002, a konanie sa stále viedlo bez výsledku a v katastri stále nebolo ničím spochybnené vlastnícke právo spoločnosti STAVMET spol. s r.o., ani len poznámkou. Žalovaný tu v podstate spochybňuje právny záver súdu prvej inštancie, že dobrá viera spoločnosti STAVMET spol. s r.o., zanikla okamihom, keď sa táto spoločnosť dozvedela o obsahu žaloby vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94, keďže v predmetnom konaní vystupovala spoločnosť STAVMET spol. s r.o. ako žalovaný 5 a právni predchodcovia žalobcov sa práve z titulu ich vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam domáhali aj voči spoločnosti STAVMET spol. s r.o. zriadenia vecného bremena nájmu okrem iného aj k pozemkom, ktoré boli kúpnou zmluvou zo dňa 07.05.1993 prevedené na spoločnosť STAVMET spol. s r.o., teda k pozemkom, ktoré sú predmetom tejto žaloby (bod 58 napadnutého rozsudku).

32. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska. Treba vyhodnotiť, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu od každého subjektu požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol (pozri v tomto zmysle uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12.08.2021, sp. zn. 5Cdo/210/2019). Právny predchodca žalovaného za okolností prejednávanej veci celkom zrejme pochybnosti mať mal, nepochybne musel a mal vedieť, že tu existujú iné osoby a iný titul, ktorý jeho vlastnícke právo spochybňuje.

33. Ako už bolo naznačené vyššie, existencia právoplatného rozsudku z roku 1972 o vlastníckom práve právnych predchodcov žalobcov bola nepochybne okolnosťou objektívne spôsobilou vyvolať pochybnosti o vlastníckom práve štátu k sporným nehnuteľnostiam. Ak sa právni predchodcovia žalobcov o. i. voči žalovanému domáhali v súdnom konaní nárokov, ktoré odvodzovali od tvrdenia o existencii ich vlastníckeho práva, ktoré opreli o právoplatné súdne rozhodnutie, je celkom logický záver, že išlo o skutočnosti, ktoré objektívne museli u spoločnosti STAVMET spol. s r.o. vyvolať pochybnosť o tom, že jej nehnuteľnosti po práve patria.

34. Na tom nič nemení ani to, že evidencia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľnosti nesvedčila v tom čase právnym predchodcom žalobcov. Právna úprava katastra nehnuteľností sa nezakladá na jej materiálnej publicite (pozri uznesenie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR z 27.04.2021, sp. zn. 1VObd/2/2020).

35. Pokiaľ ide o tzv. poznámku spornosti v katastri nehnuteľností, na ktorú odkazuje žalovaný v odvolaní, tá sa zapisuje na základe súdneho konania. Ak si žalobca uplatňuje voči žalovanému určovacou žalobou svoje vlastnícke právo, okolnosťou, ktorá môže vyvolať objektívne pochybnosti o dobromyseľnosti žalovaného, je bezpochyby už aj oboznámenie sa so žalobou a s jej prílohami. Zápis poznámky spornosti je tejto súvislosti druhoradý a hoci môže aj sám o sebe vyvolať stratu dobromyseľnosti žalovaného (napríklad keby sa o žalobe dozvedel až neskôr), jej funkcia je iná. Kataster nehnuteľností je verejný register, ktorého účelom je informovať verejnosť o právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam. Poznámkou o vedení súdneho sporu sa dáva najavo spor o vlastnícke právo tým, ktorí by mali záujem nadobudnúť určité práva spojené s touto nehnuteľnosťou, pretože subjektívna záväznosť rozhodnutia súdu sa v týchto prípadoch rozširuje aj na ďalších nadobúdateľov spornej nehnuteľnosti. Cieľom poznámky spornosti nie je vyvolať nedobromyseľnosť žalovaného, voči ktorému si vlastník uplatňuje svoje právo žalobou (voči žalovanému bude mať žalobca v prípade úspechu k dispozícii rozsudok, ktorý bude strany zaväzovať), ale preniesť výsledok sporu aj do vzťahov s prípadnými ďalšími nadobúdateľmi.

36. Spoločnosť STAVMET spol. s r.o. mala vedomosť o žalobe vo veci 12C/182/94, takže na stratu jej dobromyseľnosti sa nepožaduje, aby bola v zapísaná akákoľvek poznámka. Oboznámenie sa so žalobou, jej obsahom a prílohami má nepochybne väčší potenciál spôsobiť stratu dobromyseľnosti držiteľa veci, než oboznámenie sa so stručnou poznámkou o súdnom konaní v katastri nehnuteľností.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené niet dôvodu považovať za nesprávny právny záver súdu prvej inštancie, že dobrá viera spoločnosti STAVMET spol. s r.o. zanikla okamihom, keď sa táto spoločnosť dozvedela o obsahu žaloby vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94.

38. Čo sa týka námietky žalovaného, ktorou spochybňuje, či sporné nehnuteľnosti patrili do dedičstva v rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, odvolací súd sa otázke záväznosti rozsudku z roku 1972 vyjadril už v zrušujúcom uznesení Krajského súdu Trnava z 28.04.2021, č. k. 10Co/202/2019-739. Výrok rozsudku z roku 1972 je záväzný a právoplatný, a treba z neho vychádzať. Preto treba vychádzať aj z toho, že sporné nehnuteľnosti tvorili bezpodielové spoluvlastníctvo manželov – poručiteľov. Výrok predmetného rozsudku je dostatočne jasný a určitý v tejto časti, a akékoľvek nedostatky zápisov v evidencii nehnuteľností, ktoré tomuto rozsudku predchádzajú, nie sú dostatočné na to, aby tento výrok vyvrátili. V opačnom prípade by vlastnosť rozsudku spočívajúca v jeho právoplatnosti bola natoľko spochybnená, že by sa stala právne bezvýznamnou. Rozsudok z roku 1972 je zásadne nezmeniteľný, a kým k jeho zmene nedôjde, jeho výrok treba považovať za vecne správny.

39. Žalovaný ďalej spochybňuje právne závery súdu prvej inštancie v súvislosti s tvrdeným prevodom vlastníckeho práva STAVMET spol. s r.o. k sporným nehnuteľnostiam v rámci konkurzného konania na jej právneho nástupcu, P.P.Z. Consulting, a.s. Súd prvej inštancie vysvetlil, prečo nenastala fikcia podľa § 19 ods. 3 ZKV a voči tomuto právnemu posúdeniu žalovaný nevzniesol žiadne relevantné výhrady, ani nepredostrel iný výklad cit. ustanovenia. Argument, že konkurzný súd mal všetky informácie o veci a žiadne porušenie zákona tak, ako to tvrdí súd prvého stupňa, nekonštatoval a správu schválil bez pripomienok, nijako nevyvracia výklad § 19 ods. 3 ZKV, ktorý poskytol súd prvej inštancie, a ani spôsob, akým tento právny predpis uplatnil na skutkový stav v prejednávanej veci. Keďže odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania (§ 380 CSP), nemá k dispozícii žiadnu alternatívnu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá by umožňovala prijať iný výklad.

40. Pre poriadok však odvolací súd uvádza, že výklad ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV, ktorý poskytol súd prvej inštancie, ako aj spôsob, ako ho uplatnil na prejednávaný skutkový stav, je v súlade aj s judikatúrou Ústavného súdu SR, s ktorou sa odvolací súd stotožňuje. Podľa nej právna domnienka, že vec je do súpisu konkurznej podstaty zahrnutá oprávnené, nastáva, iba ak ten, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, nepodá v súdom určenej lehote proti správcovi vylučovaciu žalobu, hoci bol konkurzným súdom poučený o tom, že vec bola zapísaná do súpisu, a o právnych dôsledkoch nepodania žaloby. Ak vo vzťahu k takejto osobe o vylučovacej žalobe nebolo rozhodnuté, právne dôsledky v zmysle tohto

ustanovenia nenastávajú, pričom nie je významné, z akého dôvodu takto konkurzný súd nepostupoval. (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12.02.2013, sp. zn. III. ÚS 531/2012).

41. Neobstoja ani výhrady žalovaného voči tomu, ako súd posúdil dobromyseľnosť žalovaného v súvislosti s pôsobením p. A. O. u žalovaného, ako aj u jeho právneho predchodcu, STAVMET spol. s r.o. Odvolací súd súhlasí so záverom, že skutočnosti, o ktorých sa p. A. O. dozvedel v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94 v čase, keď bol konateľom STAVMET spol. s r.o., mohli a mali u neho, a tým aj u STAVMET spol. s r.o. vyvolať dôvodné pochybnosti o tom, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam patrilo pred uzavretím kúpnej zmluvy 07.05.1993 štátu. Ďalší argument, že táto pochybnosť nemohla vyvolať aj pochybnosti žalovaného, pretože žalovaný sporné nehnuteľnosti nenadobudol od STAVMET spol. s r.o., ale v konkurze od P.P.Z. Consulting, a.s., je zjavne scestný. Najneskôr vstupom p. A. O. do spoločnosti žalovaného (presnejšie okamihom, keď sa stal konateľom žalovaného) sa žalovaný fakticky dozvedel rovnaké skutočnosti, ktoré vedel p. A. O.. B. A. O. vedel o spore na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12C/182/94, ktorý proti STAVMET spol. s r.o. iniciovali žalobcovia, takže vedel o tom, že tu sú osoby, ktoré relevantným spôsobom spochybňujú existenciu vlastníckeho práva STAVMET spol. s r.o. k sporným nehnuteľnostiam. Ak žalovaný v odvolaní tvrdí, že sporné nehnuteľnosti nadobudol od spoločnosti P.P.Z. Consulting, a.s., ktorá ich zase nadobudla ničím nezaťažené v konkurze, je zrejmé, že žalovaný prinajmenšom prostredníctvom konateľa B. A. O. vedel, že ide o tie isté nehnuteľnosti, o ktoré sa voči úpadcovi uchádzali žalobcovia. Poznámka žalovaného, že keď p. A. O. vstupoval do spoločnosti žalovaného, tá už sporné nehnuteľnosti vlastnila, je len málo podstatná, pretože od okamihu, keď sporné nehnuteľnosti nadobudla P.P.Z. Consulting, a.s. (10.05.2022), ktorá aj podľa názoru odvolacieho súdu mohla ako jediná na strane žalovaného byť dobromyseľná v tom, že jej patria, do vstupu p. A. O. do spoločnosti žalovaného (11.11.2003), neuplynula zákonom požadovaná vydržacia doba 10 rokov. Dobromyseľnosť držiteľa musí trvať celý čas, nie len v okamihu, keď vstupuje do držby.

42. Názor žalovaného, že on a jeho právni predchodcovia mali v oprávnenej a dobromyseľnej držbe sporné pozemky minimálne od 10.06.1993 do 14.02.2013, je tak zjavne mylný.

43. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného preto neboli spôsobilé spochybníť správnosť záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, a tým aj vecnú správnosť napadnutého rozsudku v rozsahu dedičstva po H. B.. Odvolanie žalovaného preto nemožno z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov považovať za opodstatnené. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je zrozumiteľne odôvodnené a logicky koherentné.

44. Súd prvej inštancie sa ale dopustil formálnej vady, keďže napriek tomu, že sporné nehnuteľnosti označil vo výroku odkazom na geometrický plán, tento geometrický plán neučinil neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia (porovnaj v tomto zmysle R 53/1991 alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/194/2016). Pretože táto vada nemala za následok vecnú nesprávnosť rozsudku v časti týkajúcej sa dedičstva po H. B., odvolací súd v záujme zachovania hospodárnosti konania a viazaný ustanovením § 390 CSP musel tento formálny nedostatok napraviť.

45. Čo sa týka teda dedičstva po H. B., keďže všetky odvolacie námietky žalovaného sú neopodstatnené, odvolací súd nezistil žiadne dôvody, ktoré by mali viesť k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti (§ 389 CSP) a neboli splnené ani podmienky na jeho zmenu v tomto rozsahu (§ 388 CSP). Odvolací súd preto napadnutý rozsudok v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil s tým, že odstránil aj vyššie vytknutý formálny nedostatok (výrok I). Pre úplnosť sa žiada dodať, že tým nedochádza k nepriaznivejšiemu rozhodnutiu pre odvolateľa (čl. 16 ods. 3 CSP), pretože odvolací súd nepovažoval jeho odvolacie námietky za opodstatnené, rozsudok súdu prvej inštancie posúdil v tomto rozsahu ako vecne správny, a preto ho aj potvrdil (porov. v tomto zmysle aj uznesenie Ústavného súdu ČR z 25.05.2023, sp. zn. III. ÚS 1249/23 a uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 23.02.2023, sp. zn. 22 Cdo 3369/2022).

46. Pokiaľ však ide o dedičstvo po A. B., opodstatnená je odvolacia námietka žalovaného, ktorou spochybnil aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov na podanie určovacej žaloby z dôvodu, že žalobcovia ani nemusia byť dedičmi poručiteľov – ich právnych predchodcov.

47. Vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou, sa v civilnom sporovom konaní rozumie oprávnenie strán vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má strana vtedy, ak jej svedčí stav

z hmotného práva, teda ak je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Aktívna vecná legitímácia v spore o určenie, či vec patrí do dedičstva, je spojená s dedičským právom žalobcu, ktoré je zase determinované jeho vzťahom k poručiteľovi, a tak aj k jeho majetku, ktorý má tvoriť dedičstvo.

48. Odvolací súd pripomína, že v období od smrti poručiteľa do okamihu, kým dedičstvo nie je právoplatne prejednané v dedičskom konaní, nie je daná istota, kto bude poručiteľovým dedičom (pozri už cit. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/222/2010).

49. Pretože žalobcovia sa domáhali určovacieho výroku v súvislosti s totožnými nehnuteľnosťami v rovnakom majetkovom režime (BSM), ale vo vzťahu k dvom rôznym poručiteľom, ktorí zomreli s odstupom 11 rokov, ich žaloba nemôže byť plne úspešná.

50. Platný právny poriadok neumožňuje v jednom dedičskom konaní prejednať dedičstvo po dvoch rôznych poručiteľoch. Ich dedičstvo sa tak musí prejednať v osobitných konaniach o dedičstve po každom poručiteľovi zvlášť. Je tak už aj len z toho dôvodu, že okruh dedičov po poručiteľoch môže byť iný. Týmto okruhom si pred dedičským konaním nemôžu byť istí ani samotní dedičia, pretože poručiteľ mohol zanechať závet, ktorý im nemusí byť známy. To, či bol nejaký závet zanechaný, overuje notár najmä prostredníctvom notárskeho centrálného registra závetov, ktorý je neverejný. Môže dokonca existovať závetný dedič, ktorému mohol poručiteľ odkázať celý svoj majetok. Navyše v konaní o dedičstve majú dedičia právo dedičstvo odmietnuť alebo môžu uzavrieť dedičskú dohodu, ktorou sa odklonia od spôsobu vyporiadania dedičstva podľa zákona. Okruh dedičov po prvom poručiteľovi a výsledok prvého dedičského konania zákonite ovplyvňuje nielen okruh dedičov, ale najmä rozsah majetku, ktorý môže byť predmetom dedenia v nasledujúcom dedičskom konaní po poručiteľovi, ktorý zomrel neskôr. V závislosti od výsledkov dedičského konania po skôr zomrevšom poručiteľovi by do dedičstva po druhom poručiteľovi ten istý majetok nemusel patriť vôbec.

51. Aj keby však – za okolností prejednávanej veci – boli žalobcovia jediní dediči, dedičstvo by neodmietli (čo možno predpokladať, keďže podali túto žalobu) a neodchýlili sa od zákona, teda okruh dedičov by sa nemenil a dedilo by sa „len“ podľa zákona, je zrejmé, že po poručiteľke H. B. by jej tri deti (žalobcovia 1 a 2 a H. B., resp. jeho právni nástupcovia, žalobcovia 3 a 4) zdedili spolu až 3/8-ový podiel na sporných nehnuteľnostiach. Toto dedičstvo by nadobudli k okamihu smrti H. B., čo vylučuje, aby bol tento 3/8-ový spoluvlastnícky podiel na sporných nehnuteľnostiach zároveň súčasťou dedičstva po poručiteľovi A. B..

52. Problematická je aj tá časť žaloby, ktorou žalobcovia žiadajú – opäť súčasne vo vzťahu k obom poručiteľom – určiť, že sporné nehnuteľnosti patrili do dedičstva poručiteľoch v rozsahu ich „pôvodného bezpodielového spoluvlastníctva manželov“. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniká smrťou jedného z manželov, a preto je vylúčené, aby predmetom dedičstva po druhom manželovi, ktorý zomrel neskôr, bol majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V prejednávanej veci to potom znamená, že do dedičstva po poručiteľovi A. B., ktorý zomrel o 11 rokov neskôr, než poručiteľka H. B., nemôžu sporné nehnuteľnosti patriť, ako ich „pôvodné bezpodielové spoluvlastníctvo“.

53. Záver, že takejto žalobe nemožno vyhovieť, je v súlade aj s úvahami, na ktorých sa zakladá ustálená judikatúra týkajúca sa povahy dedičského konania a jeho vzťahu ku konaniu sporovému. Ak vec, ktorej sa týka žaloba o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, nebola ako dedičstvo prejednaná v konaní o dedičstve, súd nemôže vlastnícke právo dedičov predbežne posudzovať a podielové spoluvlastníctvo na základe toho vyporiadať (R 31/1978). Podľa názoru odvolacieho súdu z toho tiež vyplýva, že súd nemôže v civilnom sporovom konaní ani určiť, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, pokiaľ táto vec predtým tvorila dedičstvo po skôr zomrevšom poručiteľovi a vlastnícke vzťahy k tejto veci neboli usporiadané v konaní o dedičstve po tomto poručiteľovi.

54. Keďže platné právne predpisy dedičského práva vychádzajú z ingerenčného princípu nadobúdania dedičstva dedičmi poručiteľa, žaloba, že do dedičstva po poručiteľovi patrí vec, ktorá nebola predmetom dedičského konania po skôr zomrevšom poručiteľovi, je predčasná, čo znamená, že žalobcovia ako dedičia uplatnili nárok, ktorý v súčasnosti nemá oporu v hmotnom práve. Žalobcom tak chýba v tomto rozsahu aktívna vecná legitímácia v spore. Súd prvej inštancie skutkový stav v tejto súvislosti nesprávne

právne posúdil a vyvodil z neho existenciu žalobného nároku z hľadiska hmotného práva, hoci tak urobiť nemal. Odvolací dôvod, ktorý uplatnil žalovaný podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, je opodstatnený.

55. Keďže neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP), ale ani na zrušenie napadnutého rozsudku v tejto časti (§ 389 ods. 1 CSP), odvolací súd ho zmenil (§ 388 CSP) tak, že žalobu v tomto rozsahu zamietol (výrok I).

56. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP) vychádzal odvolací súd z pravidla pomeru úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 a 2 CSP). Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. O trovách prvoinštančného konania odvolací súd rozhodol opätovne, keďže rozhodnutie vo veci samej zmenil postupom podľa § 388 CSP. Žalobcovia so svojou žalobou, ktorou žiadali určiť rozsah dedičstva po dvoch poručiteľoch, uspeli len v časti týkajúcej sa jedného z poručiteľov, čo znamená, že procesne úspešnou v časti týkajúcej sa druhého z poručiteľov bola strana žalovaných. Pretože strany boli v konaní rovnako úspešné, ako neúspešné, odvolací súd vyslovil, žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov (prvoinštančného, ani odvolacieho) konania (výrok II).

57. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok § 419 a § 420 CSP. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní treba popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenie veci, ktorej sa týka, označenie a podpis dovolateľa) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ktorý musí dovolanie a iné podania dovolateľa spísať, ibaže ide o prípady § 429 ods. 2 CSP.